

Szives kérelem.

Ujra a mi jó olvasó közönségünk-
hez fordulunk azon szives kérelemmel,
hogy mint eddig, kegyeskedjenek a
mostani **uj évnegyed beálltával is mi-
hamarabb megküldeni az előfizetési díj-
jakat**, hogy az Ellenzéket továbbra
is, minden fennakadás nélkül megküld-
hessük.

Előfizetési feltételeink:

Félévre 8 frt.
Negyedévre 4 frt.
Egy óra 1 frt 50 kr.

Az előfizetési pénzeket legcélsze-
rűbb postautalványon a következő cím
alatt megküldeni:

„Ellenzék“ kiadóhivatalának,

Kolozsvár.

Tudomásul.

A lapot nyáron át bárhova, für-
dőbe, nyaralóhelyre utána küldjük elő-
fizetőinknek, akárhányszor is változzék
a cím. — Mutatványszámot mindenki-
nek küldünk, a ki ezt kívánja.

Bartha Miklós.

Az Esti Ujság írja:

Bartha Miklóst harmadéve sajtó-
utján elkövetett rágalmazásáért hat-
hónapi fogházra ítélte az esküdszék.
A vádló Wekerle Sándor egykori mi-
niszterelnök volt. Semmiségi panaszát
a kuria elvetette. Bartha Miklós azon-
ban, mert beteges, idült gyomorbeteg,
ember, mindezideig élt azzal a joggal,
hogy a büntetés megkezdésére halasz-
tást kérjen. Most július elsején kellett
volna jelentkeznie a fogházfelügyelő-
nél; de betegség tartja ágyhoz szöge-
ve nemcsak őt, hanem a feleségét is.

A fővárosi legelőbbkelő polgár-
ság körében mozgalom támadt, hogy
a Bartha Miklós büntetésének elenge-
dését a jog és igazságszolgáltatás leg-
több kutforrásától kérelmezzék. Ivek
církálnak mindenfelé, a melyeket tö-
megesen irnak alá a polgárok osztály-
a politikai pártkülönbség nélkül. A
mozgalom vezetői tanácskoznak.

Ebben az esetben van valami jel-
lemzős, valami fontos, a mi többre
mélto rövid újdonságnál a hírlapok hi-
roratában. Bartha Miklósról tudjuk,
hogy pártember s mint ilyen meg-
lehetősen exkluzív; igaz ugyan, hogy a
legmagyarosabb s így a legnépszerűbb

AZ „ELLENZÉK“ TÁRCZAJA.

1897. július 5.

Szilvia nászutazása.

„A férj és szerető“ írójától.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék“ számára fordította: AMICA.

IV.

(Folytatás.)

(9)

— Így csevegött míg az utolsó gyenge
ellenértéket elnevelte. Könynyű győzelem
volt — mert a józan ész ő mellette volt,
és nekem azt mondta, hogy a Van Alten ur,
a józan ész szives meghívását visszautasítani
bámulatlan boldogság lett volna, és csak egy
lón az ellen, hogy fiatal feleségemet egyedül
hagyjam. — Végre ez is le volt győzve, és
én diadalmasan mosolyogva hagytam el Szil-
viát a felett, — a mit ő győzedelmének ne-
vezett.

— Szentséges egek, lehetséges-e, hogy
azóta alig telt el huszonegy óra! Nekem
úgy tetszik, mintha az aggodalomnak és ha-
lós győzelemnek egy százada mult volna
el a fejem felett. — Filisz, megföhéredett
a hajam? Hirtelen öreg ember lettem?
Nem tudtam a kérdésére válaszolni, sem
szemeinek szomorú tekintetével találkozni.
Osek a fejemet ráztam, és az arczmba per-
gő könnyeket lopya töröltem le.

— És, hogy azután mi történt, arról
nem tudsz semmit? — kérde Karli.

— Nem semmit! Bodminban találko-
tam Van Alten urral, legkéstem arról a vo-
dalókat dolgoztak, és ezt a csendet egyikünk
sem merte megtörni.

pártnak a zászlótartója. Tehát a mi-
kor a társadalom annyira pártkülönb-
ség nélkül érdeklődik személye iránt,
bizonyosra vehető, hogy nem a párt-
politikussért exponálja magát. Ne tes-
sék ez a disztinkció sem általában a
politikai pártok, sem különösen Bartha
Miklós, a pártember kicsinyiségének.
Bartha Miklós ugyanis mint pártember,
mint a 48-as irány híve, igen jelentős
és minden tiszteletre érdemes férfiú.

A közérdeklődés oka azonban nem
a pártember érdemeiben keresendő, s
ez éppen a jellemző és fontos tünet.
Bartha Miklós a mellett, hogy a poli-
tikus, igen régi és ragyogó tollu pub-
licista. Fölfogásban és előadásban egya-
ránt magasan kiválik a napisajtó mun-
kásai közül. Fölfogása par excellence
magyaros és mégis európai; előadása
pedig olyan szonorozós, a minővel
egyetlen más magyar politikai író sem
dicsekedhetik a mi emberöltönkből. És
a mi nagy talentumát, véleményünk
szerint, leginkább dicséri, az, hogy bár
született agitátor, úgy izgathat, mint ő
ma senkisé tud, soha sem válik föl-
színessé, selejtéssé, hétköznapivá.

A midőn tehát társadalmunk lel-
kiismerete a Bartha Miklós érdekében
megmozdult, az indító erő nem a párt-
embert, hanem a nagy talentumu pub-
licistát, a kiváló író megillető kegye-
let. És ez fontos momentum. A ma-
gyar intelligens társadalomnak s most
éppen a főváros polgárságának semmi
sem válhatik olyan diszére, mintha a
szellem derék harcosait, nem törődve
semmi mással, ünnepli és megbecsüli.
Bartha Miklós, hogy erre a ritka ki-
tűntetésre szert tett, nem szerencséjé-
nek, de talentumának és faradhatatlan
munkásságának köszönheti. És ha a
mozgalom nem is érnie el célját, ha
Bartha nem nyerue fegyelmet, a fá-
radozás nem volt hiábavaló. Társadal-
munk meghódolt a szellem hatalmá-
nak; Bartha Miklós pedig, mert két-
ségbeyonhatatlan bizonyosságát bírja pol-
gártársai szeretetének és becsülésének,
roncsolt szervezetével is könnyebben
állja ki az elcsukatásnak nem éppen
kívánatos mulatságát.

A parlamenti helyzet.

Budapest, július 3.

Ideges erőlködéssel forszirozza Bánffy
miniszterelnök a czukor prémiumról szóló

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

törvényjavaslatot, mely ellen az ellenzék em-
berfölbőlti erővel vette föl a küzdelmet, és e
harcz olvettlenül kell, hogy eredményel
végződjék, mert Bánffyt a legerélyesebb esz-
közökkel szorítják Bécsből, ugy, hogy min-
den a függetlenségi és 48-as párt kitarbásá-
tól van függővé tette. Bádeni grófnak ugyanis
okvetlenül szüksége van a czukorprémiumra,
mert a hírhedt esch nyelvrendeletet a esch-
országi német nagybirtokosok, élőkön a
Schwarzenberg-hercegekkel, a kiknek birto-
kában 20—30 czukorgyár van, csakis ez alatt
a feltétel alatt támogatták.

A Badeni-kormány tehát abban a perc-
ben megbukott, a mikor a Schwarzenbergek
jóakarata töle elfordul, amde Badeni gróf
még rendelettel sem léptetheti életbe a czu-
kor-prémiumról szóló törvényt, ha azt a ma-
gyar országgyűlés annak rendje és módja
szerint meg nem szavazta. Innen magyaráz-
ható meg a Bánffy-kormány akaratlansága,
hogy ez, az előadó által jelentéktelennek
mondott törvényjavaslat törvényerőre emel-
kedjék.

A magyar képviselőház ellenzéke pedig
a jövő héten még fokozni fogja akcióját.
Ma Sima Ferencz mond nagy beszédet, kedden
Horváth Ádám és Hentaller Lajos fognak be-
szélni, míg a hét többi napjaira Holló Lajos,
Szalay Károly, Visontai Soma, Bartha Odön,
Polezner Jenő, Just Gyula és a néppárt gaz-
dasági vezérszónokának, Major Ferencz dr-
nak beszédei vannak tervbe véve, bár lehet,
hogy Kálmán Károlynak, a kiszintén jelent-
kezett szólásra, már e héten adnak egy
napot.

A kormány — értesülésünk szerint —
ezen hét végéig nem akar semmit sem
csinálni, de ha az ellenzék ereje addig nem
csökken, akkor megteszik az indítványt a
permanens ülésekre, vagyis, hogy a képvise-
lőház d. e. 10-től d. u. 2 óráig és d. u. 6-tól
éjféltáinig ülésezzen, és így tehát permanen-
ciában legyen. Ez ellen a merénylet ellen
az ellenzék meg fogja indítani azt a semmi
korlátot sem ismerő obstrukciót, melyre a
példát Tisza Kálmán 1872-diki szereplésé-
ben keresik és találják Just Gyula és elszánt
társai.

A kolozsvár-b-hunyadi vasut vonat áthelyezése.

Nagy mozgalom indult meg Gyalu és
vidékén, hogy az államvasutak B-Hunyad-
kolozsvári szakasza a mocs-ras és süppedé-
kes talajjal bíró nádamenti irány felhagyá-
sával Gyalun keresztül építtessék ki, s így
a magyar államvasutak eredetileg is projek-

taft irányra Gyalu és nánási vidéke közgaz-
dasági érdekeinek megfelelőleg a megvalósulás
állapotába jusszon.

E tárgyban f. hó 4-én az érdekeltség
Gyaluban gyűlést tartott, a melyen a nagy
számmal jelen voltak közül következőket em-
lítjük meg. A kezdeményező Bidermann Jó-
zsef gyalui járás főszolgabírója, Báró Jósika
Andor m-fenesi nagybirtokos, Taszler Rezső
a gróf Andrási uradalom képviselőjében, gya-
lui Rozenberger Bernád, Rozenberger Ignác,
Rozenberger Mátyás, dr. Bernáth Albert,
gyalui nagybirtokosok, Deési Gyula kolozs-
kalotai ev. ref. esperes, Tanczer Gyula
magyar királyi erdőész a kolozsvári magyar
királyi erdőigazgatóság részéről, Strómf Jó-
zsef a „Neuschloss czég“ képviseletében, Klein
Viktor nagybirtokos, Beteg Márton ke-
reskedő, a járás községi és körgyűzői stb. Az
értekezlet lelkesedéssel fogadta a járási fő-
szolgabíró által proponált határozati javasla-
tot, mely szerint az ügy sürgős voltára te-
kintettel küldöttség menesztessék a kereske-
delmi miniszterhez, ki felkérendő lesz, hogy
a nádamenti ingoványos vonal-
rész teljes elejtése mellett, a mely
vonat kedvezőtlen talajviszonyainál fogva a
legnagyobb áldozatokkal sem lesz állandósít-
ható, B-Hunyadtól Kőrösfő és N-
Kapus vidék érintésével Gyalu-
ná a vasut építés fogamatba vé-
tessék.

Bizonyára Kolozsvár közönsége, az ér-
dekelt hatóságok, ipar és kereskedelmi testü-
letek s első sorban a m. kir. államvasutak
műszaki intézősége is rajta lesznek, hogy a
megindult mozgalom tisztán pénzügyi
szempontokból is kedvező megoldást
nyerjen.

Mi magunk részéről örömmel csatlako-
zunk a Gyalu és vidéke közönségének köz-
gazdasági és nemzetiégi szempontok által
támogatott mozgalomhoz; s a kolozsvári kö-
zönség örömmel karolja fel ezt az eszmét, a
mely lehetségesé teszi, hogy a most már
40.000 lakosságú városnak ezen egyetlen kö-
zeli áduló helye minél szélesebb körben hoz-
záférhetővé tétessék és a gyalui-havasok ter-
mészeti szépségei föltárasan ak.

K. J.

Az alföldi sztrájk.

(Tömeges elfogatások.)

Budapest, jul. 2.

A régen hangoztatott arató sztrájkot
nem fog többé sikerülni állami karhatalom-
mal és intézkedésekkel elfojtani, a mint azt
az alábbi hírek igazolják.

Az alföld legdusabb terméstü vidékén a

csőkön, egy szót sem váltottunk, míg a folyó-
son a Szilvia szobája előtt levő térre nem
érkeztünk. Ekkor vállamra tette a kezét, és
rekedtes hangon mondá, — várj — Filisz,
várj egy pillanatig! Gyáváb vagyok, mint
a milyennek képzeltem magamat.

Édesem, előbb te menj a szobába, és
nézd meg, ha vajjon Szilvia ébren van-e?

— Engedelmeskedtem neki, sokkal in-
kább fájt a szívem, mint, hogy azt a szomorú
igazságot tudtára adjam, — hogy az ébren-
lét, vagy az alvás kevés különbséget csinál
Szilviára.

— Nincs változás? — kérdém az öreg
dadától, a ki elibem jött. De, meglepésemre,
habozva azt válaszolta: —

— Filisz kisasszony, én nem tudom azt
határozottan megmondani. Mióta maga ki-
ment a szobából, ő egy kissé nyugtalan volt.

Gyorsan mentem az ágy felé. Igen —
Annának igaza volt, és a változást észre le-
hetett venni.

Az ajkai és az arczába egy kis
gyenge élet szín lopozott vissza; szemei mos-
tan nem voltak oly lázasan fényesek, tekin-
tete a felismerés legkisebb jele nélkül nyu-
godott az arczomon, de a tudakozódás kife-
jezésével.

— Szilvia, drágám! Kiáltám, szívem
gyorsan dobogott a felújuló reménytől, a
mint kis kezét a kezembem tartottam, és
lehajoltam, hogy kedves arczát megcsokoljam.
Ó jobban volt; a nehéz felhő oszlani kez-
dött. Bizonyára, a Lester jelenésével, hogy
segítségtünkre legyen, nem sokára minden
jól lesz.

Szilvia, drágám! folytatám. Nézz reám!
Szilvia, ugy e ösmersz? Édes, ne fordítsd el
a szemeidet rólam! Nézz reám, beszélj hozzám,
és szólíts a nevemen!

Nem kaptam választ; de a szemei
könnyekkel teltek meg, és az ajkai fá-
dalmasan remegtek. Bizonyos voltam benne,

Bácskában egyszerre több helyen vet lobbót
a szocialista mozgalmat titkon szított tüze.
Egylőre csak letartóztatásokról hoz hírt a
táviró; ugy lehet, holnap már véres aratás
híre hozza izgalomba az országot.

Az aratók sztrájkjáról fővárosi tudói-
tónk a következőket sürgőznözi.

Az alföldi sztrájk egyre terjed.
Szabadkán ma három szocialista agitá-
tort tartóztattak le.

Szécsen két bujtogatót fogtak el.

Tápió-Súlyón az aratók beszüntették a
munkát; s nem hajlandók addig munkába ál-
lani, míg béremelést nem kapnak.

Rendkívül nagy az izgalom Mélykuten.
Itt 180 munkás sztrájkol. A baj színhelyére
csendőrséget rendeltek ki.

Tápió-Sápon és Bácsmadarason teljesi-
tették a munkások követelését, mire azok
munkába állottak.

Nagy a forrongás Bács-Bikityen.

Itt a munkások kétszer jelentettek be
gyűlést; azonban a hatóság betiltotta a gyű-
lekezéseket.

A vész színhelyére 70 csendőr vo-
nult ki; három munkásvezért elfogtak; több
helyen a kolompoknál hátkutatást tartottak
és tömérdek szocialista iratot koboztak el.

Tályaházán is beszüntették a munkát.
Ezenen kívül az Alföld délvidekéről még
több helyről jönnek vészjelző hírek.

Holnap még több elfogatás várható.

A csendőrség egymaga nem képes
többé lokalizálni a mozgalmakat; minélfogva
a katónaság kisenelése nem soká fog
késni.

Az időjárás az első fél- esztendőben.

Hogy folyton esős volt már az ősz
óta az időjárás, azt mindnyájan tudtuk s
mindenki, de különösen a gazdák érezték
annak kárát. Most már azonban számokban
is láthatjuk ennek a felesztendőnek az idő-
járását a kolozsmonostori gazdasági tanin-
tézet meteorologiai állomásának följegyzé-
seiből, az igazgatónak szíves közlése után.
Itt csak az időjárás két fő részéről emléke-
zünk meg u. m. az esős napok számáról és
a lehullott összes esőről és csapadékról. Hó-
naponkint így állott a dolog:

Január hóban volt esős (hava)	14 nap.
Február „ „ „ „	6 nap.
Márczius „ „ „ „	19 nap.
Április „ „ „ „	17 nap.
Május „ „ „ „	23 nap.
Junius „ „ „ „	21 nap.

Összesen volt esős nap 100.

Jan. hóban volt lehullott csapadék volt 44.3
Február „ „ „ „ „ 38.6

hogy emlékező tehetség és az esze abból a
borzasztó tempulatszágból ébredni kezdett.

— Anna, jöjjön ide! kiáltám,

És az öreg asszony gyorsan elfoglalta
a helyét az ágy másik oldalán, hívásonat
a saját módja szerint magyarázva.

— Szilvia kisasszony, galambom, nem
ösmeri a maga öreg Annáját? Hát nem szól
a maga szegény dadájához? Édes kincsem,
maga mindig jó leány volt, és a mások érzel-
meit nem tudta megérteni. Szilvia, szőljön
az öreg Annához!

Ismét az a szomorú szánalmas tekintet,
ismét még több könnyek jöttek ki a hosszú
sötét szempillák alól. Aztán, lassan felemel-
kedett az ágyban, a nyakára és arczára hull-
lott összeomlott haját hátra simította, és
kezét összekulcsolva oly különös hangon
mormogá.

— Filisz — Anna! Mind a ketten itt
vannak? És ez — ez az én otthonom!
Oh, Fil, oly iszonyu, oly iszonyu álmom
volt!

Iker testvérem a nyakam körül fűzte
a karjait elrejtve arczát a vállamon, mint
egy megjésgzett gyermek. Utolsó szavai
élesen hangzottak, és azt hiszem, hogy a
szegény Lester meghallotta, mert abban a
pillanatban az ajtó kinyílt, és ő az ágy lá-
bához jött. Soha sem felejttem el a sóvár
szerelemnek, a szenvedélyes vágyódásnak és
várakozásnak azt a kifejezését, mi arczát
átváltoztatni látszott, és a fáradságnak és
aggódó fájdalomnak minden nyomát elűzte,
soha sem felejttem el azt a hangot, melyen
kiáltá.

— Szilvia, feleségem! Nézz reám!

Szilvia felemelte a fejét; de hogy ta-
lálják szavakat annak a borzasztó változás-
nak a leírására, mi az arczára jött?

(Folytatása következik.)

am új palotájában igen nagy volt a kiadás, mert a személyzet fizetése tizenöt ezer forint-ra ugrott havonta. Egyes tagoknak olyan fizetése volt, a mit csak a külföldi nagy minházak adnak a művészeknek. Otero kisasszony havi gázsija hater ezer frank volt, a Carola ezerkét száz forintot kapott. Siettetten a bukást a Konstantinápoly-mulató megvétele, a melynek fenntartása sokba került s nem védelmezett semmit. Somossy Fenyvessy dr. ügyvéd után moratoriumot kért hitelezőitől. Somossy tartozik a bécsi gáz- és vízvezeteki részvénytársaságnak 21,000 forinttal, Schöman Antal építésznek 180,000 forinttal, a Háza lakarekpenztárnak 300,000 forinttal, Kramer kárpitosnak 30,000 forinttal, serfőzőknek 39,000 forinttal, nyitl számlára 50—60,000 forinttal és többfelé 80,000 forinttal. Ezek a tartozások be vannak táblázva a mulatóra. A még be nem táblázott tartozás másfélszáz ezer forint. A hitelezők október elsejéig moratoriumot adtak a bécsi gáz-társaság kivételével, a melyet aztán a budapesti hitelezők kifizettek. Valószínű, hogy az orfeumot Somossy veje, Frommer veszi át, de több külföldi pénz is alkudozik rá.

— **Bankók közt fészkelő egerék.** Pajusán aradmegyei kisközségben az öreg Krassován Tódort mesebeli fősvénységéről mindenki ösmerte. Csak nagy ritkán jött jöklakni s az övét nem egyszer éhezette. Gabonatermést rendszeren eladta s csak kavosot hagyott vetőmagul s még kevesebbet a házi szükségletre. Igen szép fájózságot tartott s abból busásan pénzelt. Az adóját is csak akkor volt hajlandó kifizetni, ha már árveréssel fenyegették. Pedig sok pénze volt a vagyonos gazdának. A legszebb bankókat egy faladába halmozta fel, honnét azok többé nem kerültek a napvilágra. 10—15 évi fűrészdíjazásának a gyümölcsét mintegy 7 ezer forintot a napokban az egerek tönkre tették. A korhadt láda fenekét az egerek átlukasztották s a ropogós bankókat irtalmatlanul szeszarágták. Az értékes foszlányokból azután egy haszonlatlan égerke fészket alakított s a lehetőleg ott töltötte élete legszebb perceit. Következett azonban a fertály és porciót kellett agazdának fizetni. Felnyitotta a rozoga ládát s legnagyobb meglepetésére abban öt darab kis egeret talált. Mint az örült kapkodott és kiabált segítség után, de az ő háján már senki sem tudott segíteni. Nem lehetett egy hasznavehető bankót sem találni az értéketlen papir rongyok között. Az öreg zsugori az első pillanában öngyilkosságot akart elkövetni, de abban megakadályozták, azóta folytonosan őrlőng s úgy lehet, hogy meg fog tébolyodni.

— **Asszonyok a választáson.** Valószággal szuronyra került a sor egy tolnamegyeyi községben a kántorválasztásnál annyira fanatizáltak a népet az asszonyok. — Gyula-Füvésőcön ugyanis a szép javadalmában kántori állásra 25 jobbmal-jobb kántor pályázott, azonban a népnek ezek közül egyik nem kellett, hanem lázongva követelték a kövekkel és tojásokkal felfegyverkezett asszonyok az iskolaszéktől, hogy Pukk Ferenczet, a volt segédkántort válasszák meg. Reggel 10 óra 1 óráig tanácskoztak s midőn már már látták, hogy a lázongó asszonyokat 18 kirendelt csendőr is alig képes visszatartani attól, hogy a gyűlésbe be ne törjenek, Pukkot megválasztott kántornak jelentették ki, a kit az asszonyok diadalán cipeltek lakására az ő győzelmében dunepelve egyuttal a maguk „alkotmányos” diadalát is.

— **A kerékpár rovat.** A kerékpározás elterjedését Anglia kereskedelmének statisztikája bizonyítja legelénkebben. E szerint azoknak az üzletágaknak a jövedelme, a melyek a kerékpározáshoz hasonló sportok számára szolgáltatnak az eszközöket, nagyon megerőszol. A lovasok és kocsiok felszerelésével kereskedők vesztesége 9 millió font sterling, a lovaknak és takarmánnyal kereskedők vesztesége 4 millió, a kocsiágyártók 3 millió, a nyergesek 2 milliót vesztek. Érdekes, hogy a statisztika a kerékpársport terjedésével összefüggésben említi a következőket: A zongora-üzletek forgalma 3 millió fonttal, az ékszer és óra-üzletek forgalma 25 millióval, a dohány és szivarok forgalma 15 millióval apadt, A lovasúti vállalatok, az omnibuszok évi jövedelme 0.6 milliót, a vendéglők 0.5 milliót az — orvosok 0.4 milliót vesztenek.

— **Czifra rendőrség.** Nápolyban a képviselőtestület arra határozta el magát, hogy az egész, 552 emberből álló rendőrséget feloszlatja. A derék testület, a tisztekkel és a közlegényekkel együtt, valóságos cimborája volt a tolvajoknak és a betörőknek. Temérdek vesztegetései eset derült ki rájuk, sőt kidérült az is, hogy a rendőrség nagy része egykor felegyenc volt, még a magassabb tisztséviselők közül is sokan. A jó frmák nem fogadták el a várostól a hivatalos helyiségben a lakást, ha nem maguk bérelték lakásukat, tudták, hogy miért. Egész nápoly fellélegzett, hogy végre megszabadult ettől a csunya bandától.

— **A keményített ing ellen.** Rubner Miksa, a közegészségtan tanára a berlini egyetemen, a ki utóbbi időben a ruházatot és a ruhaanyagok közegészségügyi befolyását tanulmányozza, a keményített ingek kérdésében a következőket fejtette ki. A keményítő erős akadály a hővezetésnek, még pedig annál inkább, mennél nagyobb a káltsó mennyisése a lehető legészserűtlenebb divat. Telen, a mikor a test minden melegét meg akarjuk tartani, a külső hőmérséklet folytán csak kevésbé őrzi meg a test melegét. Nyáron pedig, a mikor a lehűtés képezi minden ember egydéli könnyebbülését, a keményített ing a teljes melegét megőrzi.

A kiadóhivatal üzenete.

M. V. urnak. Helyt. A küldött hirt csak 3 frt beküldése után közölhetjük.

TANÜGY.

Szász-Sebes, 1897. június 28-án.

Most, midőn az évrő vizsgák ország szerbe tartatnak s nagy részben már le is zajlottak, nem lesz talán érdektelen a nemzetiségileg ekspanált vidékre helyezett és így hazafias értelemben vett kulturális missziót teljesítő szász-sebesi állami elemi iskoláról is egyetmást elmondanunk.

A szász sebesi állami elmi iskolában folyó hó 23—27-ik napjain folytat le az évrő közvizsgák. Első napon a különböző felekezeti gyermekek hit- és erkölcsi vizsgáit tartattak meg; 25-én d. e. a Blosz Julia tanítóő által vezetett I., d. u. Molnár Klára tanítóő vezetése alatt volt II., 26-án d. e. Bozán Péter tanítóő a III., d. u. a IV. V. VI. osztályok, melyeket Weinhold Károly igazgató-tanító vezett és 27-én d. u. volt a kisdődóda vizsgája Néher Emma kisdődódnóval. A kisdődódnának 40—50, az iskolának 228 növendéke volt e tanévben — oly szám, melyet ezelőtt 11 évvel, az iskola megnyitása alkalmával az erős felekezeti iskolák mellett alig lehetett volna megősolni s még kevésbé remélni, mert Szász-Sebesen és vidékén a magyar ajku lakosság nem megy fölül 3%-on s úgy helyben, mint a vidéken elég, sőt részben jó karban levő ág. ev. és gör. kol. felekezeti iskolák vannak.

Az áll. iskolában a növendékek elég jól megtanulják a magyar nyelvet s e mellett anyanyelvüket sem felelik el. Mindezen elért sikernek a tanítótestület odaadó buzgalma mellett tanuszkodnak, valamint a hazafias szellem is, melyet — szeretni akarjuk talán a jövőre is kihatólag, — a növendékekbe oltani igyekeztek és igyekeznek; előtérben állván eme magyar tanító őreneyek gyakorlásában Weinhold Károly igazgató-tanító, ki már 11 év óta áll az intézet élén és ki az iskola szíle keretén túl a társadalmi téren is érvényesülni akart és tudott is.

—6—

A torozzkói községi iskola ez évi zár-vizsgáját f. hó 22-én tartotta meg igen nagy számú hallgató közönség jelenlétében. A helyi értelmiség kivül jelenlétével szoronséltetett a szomszédos Torozzkó Szt.-Györgyről méltóságos Thorotzkay Sándor ur, unitárius lelkész Siménfalvi György és az ottani állami iskola tanítótestülete.

A zöldgalyal, koszorukkal és nemzeti zászlócskával gyönyörtlen feldisített tanteremben élvezet volt hallgani a tanulók hangos és értelmes fel. ma. melyek meggyőzték mindenkit a felől, hogy az iskola vezetőse, valamint nevelés és tanítás ügye az szerént is szakértő kezekben van letéve.

A vizsgálat bevégezéssel több mint 40 tanuló kapott jutalmul kisebb-nagyobb értékű könyvet, melyeknek beszerezésére adakoztak: a község pénztára 15 frtot, Gécy János szimutőr 5 frt, Pálty János pénztárigazgató 2 frt, Fangel József kereskedő 2 frt, ifj. Zsák István postamester 1 frt, Weres István gyógyszerész 1 frt, Botár Andor, Kelemen Ferenc és Veres József 1—1 frtot, kik is fogadják a tanügy érdekében tett nemes adakozásokért a tanító-testület halás köszönetét.

r. s.

IRODALOM.

A magyar bölcseleti jogtudomány legújabb könyvéről.

— A bölcseleti Jogtudomány Kézikönyve. —

Irta : dr. Esterházy Sándor

kassai kir. jogakadémiai ny. r. tanár.

Mióta Hugó Grotius újja teremté a jogtudományt, az által, hogy a theologiától felszabadítva, a philosophia elvekre visszavezette, megalapítva a mai jogphilosophiát, annak irodalma világsszerbe hatalmas lendületet vett. A jogtudományt az az ága többé el nem avultat. Minden magyar jogász érdekelhet tehát a mi jogbölcseletünk fejlődése, mai állapot. Fájdalom, e téren elmaradtunk.

Mig jogtudományunk egyes ágai rendkívül haladást tanusítanak s nem egy nagybecsű művet produkált, a magyar jogbölcselet pang és pedig nemcsak látszólag s nem is csupán azért, mivel a külföldnek is, a tételes és összehasonlító jogtudomány által másfél századon át felhalmozott anyagot kell ez idők szerint a részletekben feldolgozni, hanem mintha e tudomány sorsa is igazolni látszanék a rég kimondott, de maig sem bizonyított tételt, hogy a sangvinicus magyar nem philosophus nép! Kiválóan reális, gyakorlatias hajlamát a bölcseletet erősebb kultúrájától, talán annak exclusiv elméleti színvonalára el, holott tesszem a jogbölcseletet gyakorlati értékét elvitatni nem lehet. Hiszen tökéletes igaz, hogy az ujkorban a természetjogászok eszméi döntő hatással voltak a tételes jog alakulására. Igaz, hogy ezek az eszmék küzdenek egymással ma is a törvényhozában. Ezek vezérlik, éltetik a tételes jogot, midőn a bölcseletjog a társadalmi élet viszonyainak legbensőbb természetét vizsgálja a jog szempontjából. Igaza van szerzőnk továbbá, hogy csak bölcselet szellem művelheti termékenyen a tételes jogtudományt.

A bölcseletjog tehát ényleg alapvető studium. És pedig mint ilyen — szerintem is — tekintve a jogszolgáltatás czélját, megelőzi a római jogot. Mert minél kétségtelebb, hogy a modern jogszolgáltatás első sorban, mindinkább, sőt tegyük hozzá eljűn az idő, hogy mindenek fölött az anyagi igazságra törekszik, szemben a római joggal, mely csaknem a merő alakiság kultusa volt, annál bizonyosabb, hogy a modern jogtudományt, melyek éltető eleme valóban az eleven anyagi igazság, a bölcselet jognál biztosabb bázisa nincs. De abban is igaza van a szerzőnek, hogy egymást kiegészítő stadium e két tudomány azért, mivel a jogélet jogi alakiságok nélkül képzelhetetlen. Általában, míg az embernek és az emberi életnek minél mélyebb és igazabb felfogása adja a legmélyebb és legigazabb fogalmakat, mindaddig a bölcseletjog nélkülözhetetlen. És a külföld csakugyan annak klasszikus irodalmával rendelkezik. Nálunk a wolfgang Martiniból kezdve a legújabb időkig, nincs oly nagyobb, eredeti, rendszeres munka, mely a tudomány mai összes igényeinek megfelelne.

Eltekintve Virozil, Pauler jelentékeny munkásságától, az eddig megjelent művek nagyrészt többé kevésbé sikerült komplikációk, fordítások, idegen szerzők átdolgozásai. Az önnál, nagybbszabasu írők közül Virozil latinul írt, Pauler munkája pedig csomak maradt. Használhatóságuk tehát — a jogász ifjúságra nézve — már ezért is kérdés. Azt hiszem kellő kritikai objektivitással és diszkrecióval állíthatom, hogy dr. Esterházy könyve az első eredeti magyar bölcseletjog, mely jogtanulók s különösen a doktortúra készülőik igényeit teljesen kielégíti. Könyvét maga a szerző is az ezeréves Magyarország joghallgató ifjúságának ajánlotta. Mi lehetett kedvesebb és becsesebb millenniumi ajándék ennek részére, mint egy jól megírt könyv, mely az emberrel egykoru, általános, örökérvényű, az ember lelkebe kitűrtelhetetlen bevésett igazságokat fejtegeti és ismerteti ama vezéreleket, melyek bevilágítottak a letűnt századok sötétségébe s az embert saját öntudatára emelve, népeket, államokat ujátertettek s az idő végéig döntő befolyást gyakorolnak az emberiség jövőd sorsára. Az ily könyveknek missziójuk van.

Mert, habár bizonyos, hogy a tudományok tanításának a jó tanárelőszavát a könyvek holt betűi nem pótolhatják, tehát az óráknak, híven stenografált jegyzet a legjobb forrás, miután a tanár előadás közben egyes kérdéseknek úgy és olyan részleteit világítja meg, a hogy azokat néha a legjobb könyv sem adja, de viszont az is bizonyos, hogy a forgalomban levő hiányos, silány jegyzeteknek, mai csaknem kirárlógóság kultusa mellett, szerzőéhez hasonló tavkönyvek megbesülhetlen szolgálatot tehetnek, midőn — azokban a a tanuló kellő mértékben s modorban mindazt feltalálja, a mit különben csak nagyobb jártassággal és megfeszített szorgalommal tudna kikutatni, a maga javára felhasználni. — Ez szolgálatát tan háta — jelen munka. A „Kézikönyv” szerény ezime alatt tekintve a szerző fiatalaságát ritka eruditóval van írva. Fejtegetéseiben nyomorolnyomra halad. Mialatt a főlölegzet ép úgy kerül, mint a hiányt. Olvasóját ugyszólván jászva, esalogatva vezeti be a gyönyört tárgy ismeretébe. Rendező logikája konzekvens, világos. Egyesíti az eredeti magyaros észjárás, a finom franciaia esprit-vel. S dacára a hatalmas forrástanulmányának, semmi nyomra benne a „gründlich wissenschaft” szörzsálhasogatásainak.

A német philosophálás unalmas sablonjainak. És nem épen utolsó előnye, hogy a tiszta világos tartalmat, oly tisztán világosan írta meg, mint a mily világosak magukban véve ama természetünkben gyökerező igazságok. Gondolatát nem rejti el a betű hegyek mögé, a mi jogirodalomunknak már nem egy különben jórával termékével megeseett. Számos példa közül, csak egy épen idevágó munkát említek. Pulszky Ágostnak: „A jog és állambölcselet alapjai”-t a positivizmus lidérczyomusán kivül, hajmeresztő irmodora, stilusa fojtogatja. A mi szerzőnket e veszedelemtől megóvta, izlése, tudomány. Ugy, hogy nyugodtan konstataálhatjuk, hogy habár a tudomány folytonos haladása az életkor bölcselege, az idő, melynek hatása mindennekben jelentős nyomot hagy, szerzőnkél is a módosulásokat, a szellem nagyobb mélységet, ragyogásait hozhatja meg, de az irodalmi siker külső és belső tényezőiről, mint alapra, ez ifjú tudós már is oly szilárdul épített, hogy az alap gyöngeségének, vagy egy téves iránynak jövőben áldozata már nem lehet, a mint az a tudományt nem egy jeles tehetséggel megtörtént. Munkája bár még befejezetlen, de a megjelent kötetek már feljogosítanak, hogy dr. Esterházy Sándor személyében a magyar jogbölcseletnek kiváló szellemét, hivatott íróját és — ha igaz, hogy csak az taníthat valójában, a ki maga is tud — ép oly jeles tanárát átvöröljük, zálogai lévén azok egy jövőd fényes, maradandó becsű irodalmi munkásságnak.

Eperjessy Dénes.

Távratózá drót nélkül.

Budapest, jul. 1.

Megvalljuk, hogy ma már semmimelap meg bennünket. Csodaszámba ment még az Edison fonográfja, amely az emberi hangot megőrizi s utánozza és a Röntgen-sugara, amely, mint Isten a vesékebelét. Mennyi port vertek fel ezek a találmányok. S most nagy csöndességben, minden reklám és önkínálás nélkül készítt elő szorgalmas tudósok, a száradék utolsó szennyezés találmányát: a drót nélküli való távratózást.

Dr. Klupáthy Jenő, egyetemi tanár, aki annak idejében a Röntgen-sugarakkal tett kísérletei révén az egész európai tudományos világban oly nagy föltűnést keltett, hogy mindenfelé az ő módszere szerint vizsgálták a Röntgen nagy jelentőségű felfedezését: ma este ismét egy rendkívül érdekes, sőt gyakorlati jelentőségében talán még nagyobb horderejű tudományos újsgót mutatott be egy előadásán, amelyet az állami posta- és távirdatanfolyam helyiségeiben tartott.

A villamosság tudományának vívmánya a pusztá levegőben, minden vezető közeg, drót nélkül való villamos telegráfia. Dr. Klupáthy elmondta, hogy már azelőtt is tett némileg rokonirányu kísérleteket a villamosságnak a távolban való ugyancsak villamos áramot előidéző hatásáról. A fizikai intézetben felállított eszközeivel mindig maghehetett határozni, mikor jön vagy megy a a Baross utcában villamos kocsi, mert az ott működő áram a felállított eszközökben is villamos áramot indukált. Most, hogy Angliában időzött, Perczenél a Post Officeban behatóbban foglalkozhatott a tűnményekkel; ott ugyanis éppen folytak a kísérletek, hogy a táviró-gépek áramait is mi módon lehet hasonlóképp villamos hullámokkal a távolba korrespondálni anélkül, hogy vezető sodrony lenne almazva. Ott egy fiatal olasz fizikus, Marconi rendkívül érzékeny eszközök segítségével a leghatározottabb eredményre jutott.

Tizenöt kilométer messze távolságra felállított távirógépek között sikerült indukált áramokkal korrespondenciát létrehozni. Ez azonban még korántsem a határ, mert egész bizonyosra lehet venni, hogy az eszközök érzékenységét annyira fogják fokozni, hogy 100 kilométer távolban is hatnak egymásra.

Klupáthy meglepő kísérletekkel mutatta a levegőben való telegrafálás tűnményeit s elmondta, hogy ez uj telegrafálási módszernek rendkívül nagy a jelentősége mindenütt, a hol vezetékek felállítása nehézségekkel jár, a hol nincs arra mód, hogy a sereg mozgás és a vezérlet között mindig rögtön, közvetlen telegrafösszeköttetés legyen.

Különbösen fontos a hajózásra is az uj felfedezés, mert a hajókról a szárazföldre való telegrafálás lehetővé van téve. A rendkívül érdekes előadás a hallgatóság nagy figyelemmel kísérte s a jeles előadó tudósnak melegen gratulált.

GAZDASÁG.

Angolország tojásbevitale. Az évenkénti tojásbevitel Angliába körülbelül másfélszer millió darab, vagyis naponta 400.000 darab. — Ezen óriási összeg értéke körülbelül 48 millió forint. Legtöbb tojás vitetik be Francia- és Németországból, azután Kanada, Németalföld, Oroszországból és Ausztráliából. — Az ausztrál tojásbevitel még ugyan nem teljesen, de a mint a közlekedési eszközök gyors fejlődéséből itélni lehet, — nem sokára ez a tengerentúli világrész is erős konkurensunk lesz. — Franciaország tojáskereskedése még ennél is nagyobb arányu, a mennyiben az évenként 190 millió forint értékűre becsülik. Ezen azonban nem csodálkozhatunk, ha tekintetbe vesszük, miszerint csak a borok, és likörök derítékére több mint 8 millió használtatik fel. — Ebből látjuk, mennyire fokozhatjuk még baromfiéenyésztésünket, — de persze sietnünk kell, — nehogy más államok a piacokat előlünk elhódítsák. Most is igen sok magyar tojás vitetik Németország kereskedői által Angliába, mely mint német tojás szerepel.

A magyar tojást azért nem ösmerek és nem méltányolják eléggé, mivel nem osztályozzuk azokat ideháza kellően. Egyetlen egy tojást sem volna szabad ládába tenni, míg nincs lámpászoza, vagyis megvizsgálni, hogy jó-e; továbbá egy karikán megmérve, vajon megfelel-e nagysága a normál tojások? Ezen osztályozást a legnagyobb lelkiismeretességgel, ha keresztlábjátjuk, néhány nagyobb szállítmány után minden piacot meghódítanánk, — miután megbiznának eljárásunkban, — mely viszont a nagykereskedőt is sok költségtől kímélné meg. A mostani viszonyok mellett azonban már elege levon mindenféle kiadást, mihelyt halja, hogy magyar tojással van dolga. Tehát ismét a termelő adja meg az árát felültes eljárásának.

Szólótermelési tanulmányut. Az országos magyar gazdasági egyesület az őszre nagyszabású szólótermelési tanulmányutat tervez, a mely szeptember 11 étől 20-áig tart. A terv iránt az ország gazdaközönsége mindennél nagy érdeklődést tanusított és már eddig is mintegy hatvanan jelentették be részvételüket. A balatonvidéki és az arad-hegyaljai szőlőbirtokosok és szőlőtelepítő-társulatok már föl is ajánlották szőlőtelepeiket a tanulmányozásra. A gyűlekezés Budapesten lesz, a honnan egy csoportban indulnak. A részvétel díjat 60 frtban állapítják meg. A rendező-bizottság a napokban értekezletet tart a részletes program megállapítása végett.

Ribizkeborok készítése. Nem lévén sokszor alkalmunk gyümölcsünket kellőleg értékesíteni, itt az ideje, hogy Ritter Gusztáv kitűnő gyümölcsészünk tenácsát követve, a következőkhoz készítsünk jó gyümölcsöbortokat: Az érett ribizkét kisajtoljuk s a nyert nedvet víz és cukor hozzáadása által terjedni hagyjuk. — Mivel a ribizkenedvben rendszeren 2-1% sav és 6% cukortartalom van, a jó borban pedig csak 0.6% a sav, legalább 18—30% cukormennyiség szükséges. A ribizke-mustnál a savtartalmat víz hozzáadása által először felhígítjuk, mely hígítás után a fentemlítt cukormennyiséget adjuk hozzá. — Az arány tehát a következő lesz:

ha asztali bort akarunk előállítani: 1 liter nedvhez adunk 2 liter vizet és 600—700 gramm cukrot, ekkor borunk tartalmazni fog 0.7% savat és 10—12% szeszt, — Aszabor készítéshez vegyünk egy liter nedvhez 2 liter vizet és 1 kg. cukrot, mely vegyület kiterjedve ad 0.7% sav- és 16—17% szesztartalmat.

Az ily módon elkészített nedvet töltünk tiszta hordókba s hagyjuk ott erjedni. 6—8 hét múlva rendszeren tiszta már a bor s lezuhathó más hordoba, a következő tavasszal pedig üvegekbe fejthetők.

A pősméte bor hasonló módon készítetik, mint a ribizkebor — eltérés, csak annyiban van, hogy az érett, meglágyult boglyókat szétzúzzuk, 4—5 napig állani hagyjuk és ek or vászonzsákon keresztül faszajtóval kisajtoljuk. — Egyebekben követjük a fenti leírást. A zöld és vörös pősmétefajták borkészítésnél előnyösebben használhatók tel, mint a többiek.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósítái, és sürgöny-levelei.)

Országgyűlés.

Budapest, jul. 5.

A czukorvita mindig tart. Az ellenzék erősen áll elhatározása mellett.

Ma az egész ülést, délelőtt 10 órától délután 2 óráig Sima beszélt ki.

A beszéd közepén Láng Lajos öt percnyi szünetet adott, mely után Sima egy folytában beszélt az ellenzék folytonos éljenzése mellett egész 2 óráig.

Mindig nagy élénkséggel beszélt s soha nem tért el a tárgytól.

Az első daczára ennek többször figyelmeztette, hogy maradjon a tárgynál. Ez igazságtalanság nagy visszatasztást keltett. Hentaller, Justh Gyula ingerülten közbeszóltottak, hogy terrorizmust nem tőrnek. Nincs joga az elnöknek utasítást adni a szónoklat tárgyára. Végül határozati javaslatot nyújtott be. Simát az ellenzék hosszasan megéljenezte.

Áradások Franciaországban.

Budapest, jul. 5.

Franciaországból nagy víz áradások híre érkezik. Az árvíz nagy károkat okozott úgy a községekben, mint a mezőkön. A nagy áradatnak sok emberélet is esett áldozatul.

Faure utazása.

Páris, jul. 5.

Ma benyújtották a kamarához Faure utiköltségére szükséges póthitel iránti javaslatot.

Egyuttal bemutatták a czár meghívó levelét is.

Bolgár fejedelem Rómában.

Budapest, jul. 4.

Ferdinánd bolgár fejedelem nejeével együtt pénteken Rómába érkezik.

Főszerkesztő :

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos :

MAGYARY MIHÁLY.

Nyiltér.

Köszönetnyilvánítás.

Mint hogy, oly számtalan részvételt érkezett az általunk oly forrón szeretett Nagybátyánk, nagyméltóságú és főtisztelendő Lőnhárt Ferencz erdélyi püspök, pápai praelatus, val. b. t. t. stb. stb. csöndes elhunytá alkalomát, hogy azokra egyenkint válaszolni lehetetlen, fogadják ez uton mély köszönetünket azokkal együtt, kik a gyászszertartáson megjelenni szívesek voltak.

A gyászoló Lőnhárt család.

Intelligens hölgyek

figyelmébe!

Első fővárosi szabászati és varró tanintézetem **augusztus 1-én** nyitom meg

KOLOZSVÁRT,

hol csak is intelligens hölgyek részesülnek oktatásban.

A mire bővebb felvilágosítást nyerhetnek Voith Miklós ur, ugyszintén Tamásy Tamás és fia urak üzletében.

2—10.

B.-né Amirás Mari.

Sz. 16959—1897.

tan.

Hirdetés

a városi redoute bérbeadása iránt.

Kolozsvár sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a városi redoutának eddig is bérlet útján értékesített részei **folgó évi Augustus hó 16-án reggel 10 órakor** a városház közgyűlési termében tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adtnak.

1. A földszint nyugati része, melyhez tartozik 3 utcai, 3 udvari, 1 műhely és 1 raktár szoba, továbbá egy konyha, 1 fűskamra és 1 pince; kikiáltási ár az évi bér . . . **750 frt.**

2-ször: A földszint keleti része, melyhez tartozik egy utcai bolt-helyiség, 1 utcai és egy udvari szoba, továbbá a nyugati részen lévő 1 konyha és mellette egy raktári helyiség, 1 fűskamra és 1 pince; kikiáltási ár az évi bér . . . **450 frt.**

3-ször: Az épület nyugati része alatt lévő nagy pince; kikiáltási ár az évi bér . . . **100 frt.**

4-ször: Az emeleti részen a cukrászat és a mellette lévő konyha; kikiáltási ár az évi bér . . . **150 frt.**

5-ször: Az emeleti részen az eddigi étterem, mely áll 2 szoba és egy konyhából (a konszervatórium által használt, de eddig ehez a bérlethez tartozott szoba kivételével. kikiáltási ár **250 frt.**

6-ször: Az emeleti részen lévő ruhatár kikiáltási ár **400 frt.**

A bérleti idő kezdődik 1897 évi október 1-én és tart 3 évig azaz 1900 évi Szeptember 30-áig.

Árverezni lehet az egyes helyiségekre külön-külön vagy pedig két vagy több esetleg az összes helyiségekre együttesen.

Árverezők a kikiáltási ár 10%-át kötelesek bánatpénzül letenni.

Írásos zárt ajánlatok az árverés napjáig a városi tanácshoz nyújtandók, árverés napján az árverező bizottsághoz.

Az árverési feltételek és szerződési pontozatok megtekinthetők a városház 7. számú szobájában.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsának 1897. évi Junius hó 25-én tartott üléséből.

Albach Géza,
polgármester.

Sz. 286—1897.

523. (2—3)

Haszonbéri hirdetés.

A kolozsmonostori róm. kath. tan. alap uradalomhoz tartozó, Kolozsvárt levő, **víz- és gőzre berendezett Kardo-falvi műmalom** 1897. év okt. hó 1. — 1907. év Szeptember hó 30-ig terjedő tíz évre, 3500 frt évi bér alapul vétele mellett — haszonbérbe adatik.

Az erre vonatkozó írásbeli zárt ajánlatok 300 forint bánatpénz esatolása mellett, **folgó évi július hó 15-ének déli 12 órájáig** az uradalom intéző gondnokához Kolozsvárt (monostori kerület) fűtősz. 16. sz. a. nyújtandók be, — ugyanitt a részletes haszonbéri feltételek megtekinthetők — és lemasolhatók.

Kolozsvárt, 1897. július hó 1-én.

Nagy Dezső,
int. gondnok.

Rafain Jakab,
ellenőr.

Sz. 324—1897.

524. (3—3)

Pályázati hirdetés.

Kolozsvármegye kolozsvári járásában a kajántói körjegyzői állás lemondás folytán megüresedvén, — arra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen körhöz Kajántó székhelyen kívül Diós, Bodonkut és Magyar-Macskás községek tartoznak.

A körjegyző javadalmazása 400 frt fizetés, 356 frt mellék járulék és anyakönyvek vezetésért 100 frt tiszteletdíj.

Felhívom tehát mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6 §-a szerint felszerelt és eddigi szolgálatukat igazoló pályázati kérvényüket felettes hatóságuk útján hozzám **6. évi július hó 12-ig** annál is inkább adják be, mert a később beérkezett folyamodványokat tekintetbe venni nem fogom.

A választást **6. évi július hó 14-én délelőtt 9 órakor** Kajántó községben a körjegyzői iroda helyiségében fogom megtartani.

A kolozsvári járás főszolgabírájától.

Kolozsvárt, 1897. június 26.

Hankó Veress Károly
főszolgabíró.

Sz. 139—1897.

E. K. T. t. n.

532. (1—1)

Pályázat.

A kolozsvári államilag segélyezett unitárius főgymnasiumnál üresedésbe jött helyettes tanári állásra pályázat hirdettetik. Az állásra **menyiségtan-tervezetben** középisk. oklevéllel bíró tanárok vagy tanárjelöltek pályázhatnak. Javadalom évi 800 forint fizetés. Pályázati határidő **6. évi aug. 1.**

A pályázatok méltags. és főt. Ferencz József unitárius püspök urhoz címzendők Kolozsvárt.

Az Unitáriusok E. K. Tanácsának Kolozsvárt, 1897. jun. 27-én tartott üléséből.

Ferencz József,
unitárius püspök.

Kovács János,
tanügyi jegyző.

Sz. 904—1897.

533. (1—1)

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, — hogy a kolozsvári királyi törvényszék 1897. évi 3791. sz. végzése következtében Kovári Mihály ügyvéd által képviselt Harsányi Sándor javára Becker Dávid és Lövy Rudolf ellen 300 frt s jár. erejéig foganatosított kikiáltási végrehajtás útján 1897. évi április hó 12-én lefoglalt és 775 frtba becsült háztorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a helyi vár. kir. járásbíró 8173—1897. számú végzése folytán 300 frt tőkekövetelés s egyéb törvényes járuléka erejéig Kolozsvárt alperes lakosán Nagyhid-u. 16. és K. monostor-u. 98. sz. a. leendő eszközökre 1897. évi július hó 6. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjelöléssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Kolozsvárt, 1897 évi június hó 23. napján.

LICHTENSTEIN JÓZSEF
kir. bír. végrehajtó.

Sz. 2657—1897.

újs.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kolozsvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kolozsvári kereskedelmi bank részvénytársaság végrehajtójának Györfy András kolozsvári lakos végrehajtást szorvódó elleni 30 forint tőkekövetelés és járul. iránti végrehajtási ügyében a kolozsvári kir. törvényszék a kolozsvár városi kir. járásbíró területén lévő és Kolozsvár városban és ha árán fekvő és a végrehajtást szorvódó és az 1881. 60. t. cz. 156. §. alkalmazásával neje sz.: G. I. Juli nevén felvett a kolozsvári 6412. sz. tjkben A -/- 2. rend. 49035 hrsz ingatlanra 1800 frt becsértékben, a kolozsvári 2299. sz. tjkben A -/- 1. rend. 8429. hrsz. ingatlanra 88 frt becsértékben, a kolozsvári 6151. sz. tjkben A -/- 1. rend. 842511. hrsz. ingatlanra 84 frt becsértékben az Árverést, mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1897. évi augusztus hó 4-ik napjának délelőtti 10 órájakra ezen kir. törvényszék 14. sz. szobájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3335. sz. n. kelt I. M. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésétől kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság

Kelt Kolozsvárt, 1897. évi május hó 20-én.

Dr. SZENTKIRÁLYI GYULA,
kir. törvényszéki líró.

Hirdetés.

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy a légszusz igénybevétele megkönnyítése végett hajlandók vagyunk a **légszusz bevezetést ingyen** létesíteni olyképp, hogy díjtalanul létesítjük a világítási berendezést három csőnyílásra, valamint a berendezést a **fűtéshez**. Ezen előnyökkel szemben az új bérlet kötelezettséget vállal, hogy három egymást követő éven át 36 frt 50 krnyi azaz naponként átlag legalább 10 krnyi légszuszot fog fogyasztani. A kötelezett fogyasztás tehát ezekhez képest aránylag egészen jelentéktelen.

A világítási készülékeket, lámpákat, lámpákat a fél fizeti. A kolozsvári légszuszvilágítási vállalat jelentékeny mennyiséget tart raktáron. A légszuszszármazók, valamint a fűző-készülékért jelentéktelen havibér fizetendő.

A légszusz ára következőképp lett leszállítva:

Világítási célra köbméterenként . . . **18 kr.**
Fűtési és főzési célokra köbméterenként **3 1/2 kr.**

Kéretik a t. közönség kívánságait szóval, vagy írásban a kolozsvári légszuszgyár igazgatóságához intézni. A személyzet a legnagyobb előzékenységgel és szíves készséggel nyújt minden felvilágosítást.

458. (8—x)

Kolozsvári

légszuszvilágítási vállalat.

Az Erdélyi Pincze-Egylet

Erdélyrészi Bortermelők Szövetkezete

1897. július hó 27-én délelőtt 11 órakor

az Erdélyi Gazdasági-Egylet helyiségében

Rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részleg tulajdonosok tisztelettel meghívataknak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Pincze építés ügye.
2. Esetleg az alapszabályok némely pontjának módosítása.

Kolozsvárt, 1897. július hó 5-én.

Az igazgatóság.

Jegyzet. Alapszabályaink 25. §. A közgyűlésen minden tag szavazattal bír, ki mint részleg tulajdonos, a lefolyt év utolsó napjáig a szövetkezet törzskönyvébe be lett vezetve, igazoló és szavazó jegyét a közgyűlés napjáig kivette, vagy képviselőtétet ez ideig a szövetkezet valamely tagjára ruházta.

536. 1—1

ELŐPATAK

GYÓGYFÜRDŐN,

melynek több kiállításán kitüntetett gyógy-vize Európa legjelesebb bálnelégusai által a világ legelső égvényes, vasas savanyuvizének jelentetett ki:

az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Ez ásványvizek különösen a következő betegségekben bizonyultak be biztos hatásúknak: a gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorégés s a túlságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor és bélzárlásban, altesti vérzésben, vérpangásban, aranyérben, rászékelt és kedélykórban, máj és lépduzzadatokban, az epe kivételű eszveinek hurutos bántalmaiban, sárgaságban, epekövekben, a poszgerj s váltólázakból származott lépduzzadatoknál, fejlődési sápkórban s az ezen alapuló hószám zavarokban, s különösen vérszegénységi állapotokban, a vesék és húgyhólyag hurutos bántalmaiban kezdődő húgy- és fűvénykő lerakódás, a húgykőképződésnél, a máj idült tömüléseivel, daganiál, fehérfoylás, a nem ri szék gyengeségeiben, angol kórban, köszvény- és szubajokban.

Az ásványvizet használatával kapcsolatosan újonnan berendezett meleg- és hideg ásványvíz-fürdők, friss kecske tej, hidegvíz gyógy mód, massage, svéd-tornászati áll az azt igénylők rendelkezésére.

Van orvos, gyógytár, távirat, posta. 600 szoba áll a közönség rendelkezésére napi ár 60 krtól fennebb. — A szobák árai május 15-től július 1-ig és augusztus 15-től szeptember 15-ig 30%-kal olcsóbbak. Az éttermekben nagyon jutányosan étkezhetni.

Torda-Aranyos megyében

Gerend községben

158 kat. hold birtok

egy tagban,

gazdasági épületekkel és kényelmes uri lakással

együtt több évre

haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni Gerenden Hegedüs Lajos tulajdonosnál.

(511. 2 3)

VENDÉGLŐ MEGNYITÁS!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy a régi

„Veres-Kereszt” ezimű vendéglőt

átvettem és azt átalakítva egész újonnan berendeztem.

Ugy az éttermeket, mint a vendégszobákat

f. évi április hó 1-én (Csütörtökön) megnyitottam.

Főtörökvésem lesz ezután is magyar konyhám jó hírnevét megőrzöm. Boraim valódiságúrt teljes felelősséget vállalak.

Sztintén elsőrendű „Kőbányai sör” poharaként is kapható és mindennap friss villás reggeli.

Elfogadok előfizetéseket háznál vagy háztól kibordva, ugyszintén tirsas-vacsorákat a legjutányosabb árban.

A kerthelyiségben kitűnő tekepálya áll a n. é. közönség rendelkezésére.

Becsés meggyőződést kérve

345. 10—10

hiváló tisztelettel

JÓZSA B.

ELADÓ HÁZ.

A Trencsiutéri 12. számú

emeletes ház,

537. 1—3.

mely két utcára néz,

szabadkézből eladó.

Értekezhetni lehet a kolozsvári ev. ref. collegium gazdasági felügyelőjénél (belsőfarkas-utca 19. sz. emelet.)

Egyedüli Bőrdő és Kuffer-gyár Kolozsvárt.

Pártoljuk a honi ipart!

Van szerencsém a negyüredemű közönség szíves tudomására hozni, hogy 7 év óta fennálló

bőrdő- és kézikuffer

gyáromban a tulhalmozott készlet miatt leszállított árakban becsátom áruimat a n. é. közönség rendelkezésére.

Tájékozas végett legyen szabad felemlítenem, hogy a gyáromban készült árak a külföldiekkel nemcsak jobb minőségűek, de ár tekintetében is kiálják a versenyt.

Javításokat és mértékszerinti megrendeléseket a legpontosabban eszközölök.

A nagyüredemű közönségnek szíves jóindulatába ajánlván magamat Maradtam mély tisztelettel

Hescheles Jónás,
bőrdő-gyáros, Belhid-utca 3.

Egyedüli Bőrdő és Kuffer-gyár Kolozsvárt.